

**Міністерство охорони здоров'я України
Товариство токсикологів України
Управління охорони здоров'я Чернівецької обласної
держадміністрації
Буковинська державна медична академія
НДІ медико-екологічних проблем МОЗ України
Інститут екогігієни і токсикології
ім. Л.І. Медведя МОЗ України
Асоціація анестезіологів Чернівецької області**

**Проблеми діагностики, профілактики та
лікування екзогенних та ендогенних
інтоксикацій:**

**Тези доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції.
м.Чернівці, 16-18 жовтня 2004 р.**

**м.Чернівці
2004 р.**

УДК 616-099 : 591.2 : 615.322 : 582.998.2

**АНТИГІПОКСИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ НАСТОЯНКИ ЕХІНАЦЕЇ
ПУРПУРОВОЇ ЗА УМОВ ІЗОЛЬОВАНОЇ ТА КОМБІНОВАНОЇ
НІТРАТНО-СВИНЦЕВОЇ ІНТОКСИКАЦІЇ У ТВАРИН РІЗНОГО ВІКУ**

В.В. Янчук, Л.І. Власик

*Буковинська державна медична академія,
ІДІ медико-екологічних проблем, м. Чернівці*

Серед пріоритетних хімічних забруднювачів довкілля в Україні провідні позиції за токсичністю та небезпечністю для людини посідають сполуки свинцю, а також азотовмісні речовини, зокрема нітрати. При цьому, однією з характерних ознак як нітратної, так і свинцевої інтоксикації є гемічна та тканини гіпоксія. У зв'язку з цим, на особливу увагу заслуговує пошук речовин-протекторів, які сприяли б захисту організму від розвитку гіпоксичних станів, обумовлених токсичним впливом цих ксенобіотиків.

Метою роботи було дослідження можливих антигіпоксичних властивостей настоянки ехінацеї пурпурової в підгострому експерименті на інфантильних, статевозрілих і старих щурах на фоні ізольованої та комбінованої нітратно-свинцевої інтоксикації. Експеримент проведений на більх конвенційних аутbredних щурах-саміцях місячного, 6-місячного та 22-місячного віку. Критерієм для оцінки антигіпоксичної дії препарату ехінацеї слугували наступні показники: концентрація гемоглобіну та метгемоглобіну плазми, активність дегідратази дельта-амінолевулинової кислоти сироватки.

Аналіз отриманих результатів дозволив встановити, що настоянка ехінацеї пурпурової в інфантильних щурів проявляє виражену антигіпоксичну дію на фоні ізольованої свинцевої та комбінованої інтоксикації, а при дії лише нітрату натрію цей протективний ефект відсутній. Разом з тим, у статевозрілих та старих тварин антигіпоксичні властивості настоянки ехінацеї встановлені як за умов ізольованого впливу кожного з токсикантів, так і на фоні комбінованої нітратно-свинцевої інтоксикації.

Враховуючи встановлені антигіпоксичні властивості препарату ехінацеї пурпурової, можна рекомендувати його застосування з метою профілактики розвитку гіпоксичних станів, що мають місце при дії нітратів та сполук свинцю у різних вікових груп населення.

Обговорюються особливості антигіпоксичної дії настоянки ехінацеї пурпурової за умов ізольованої та комбінованої нітратно-свинцевої інтоксикації у віковому аспекті.